

T.C.
ERZURUM
3. İDARE MAHKEMESİ
(TÜRK MİLLETİ ADINA)

ESAS NO : 2020/

KARAR NO : 2021/

DAVACI :

VEKİLİ : AV. SADİ KAYABAŞI
-UETS[16859-58983-77895]

DAVALI : AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI

-UETS[35436-16342-41185]

VEKİLİ : AV.

DAVANIN ÖZETİ : İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünde mühendis olarak görev yapan davacının eş durumu sebebiyle Ankara iline naklen atanma talebinin reddine ilişkin 23/06/2020 tarih ve 83921 sayılı davalı idare işleminin iptali istenilmektedir.

ESAS KARAR

I) OLAY VE OLGULAR :

1. Davacı İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü emrinde 07.01.2013 tarihinden itibaren harita münendisi olarak görev yapmaktadır.
2. Davacı eşinin görev yaptığı Ankara iline naklen atanma talebiyle 19.03.2020 tarihinde başvuruda bulunmuştur.
3. Söz konusu başvuru Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 23.06.2020 tarih ve E.83921 sayılı işlemi ile reddedilmiştir.
4. Bakılan dava, söz konusu işlemin iptali istemiyle 30.06.2020 tarihinde açılmıştır.

II) DAVACININ İDDİALARI:

5. **Davacı tarafından özetle;** " Eşinin uzun yıllardır Ankara'da özel sektörde çalıştığı, aile birliğinin korunmasının Anayasal zorunluluk olduğu, eş durumu mazeretinin dikkate alınmadığı, hukuka aykırı olduğu iptal edilmesi gerektiği, "; ileri sürülmüştür.

III) SAVUNMANIN ÖZETİ :

6. **Davalı tarafından özetle;** "Davacının , ilinde hizmetine ihtiyaç duyulduğu, atama konusunda davalı idarenin takdir yetkisinin olduğu, dava konusu işlemin hukuka ve mevzuata uygun olduğu, davanın reddedilmesi gerektiği, "; savunulmuştur.

IV) YASAL MEVZUAT :

7. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun memurların yer değiştirme suretiyle atanmalarını düzenleyen **72. maddesinin 2. fıkrasında;** "Yeniden ve yer değiştirme suretiyle yapılacak atamalarda; aile birimini muhafaza etmek bakımından kurumlar arasında gerekli koordinasyon sağlanarak memur olan diğer eşin de isteği halinde ataması, atamaya tabi tutulan memurun atandığı yere 74'üncü ve 76'ncı maddelerde belirtilen esaslar çerçevesinde yapılır." hükmüne yer verilmiş, yine aynı maddede yer değiştirme suretiyle atanmaya tabi memurun atandığı yerde eşinin atanacağı teşkilatın bulunmaması ya da teşkilatı olmakla birlikte niteliğine uygun münhal bir görevin bulunmaması ve ilgilinin de isteği halinde, memura eşinin görev süresi ile sınırlı olmak üzere (belirtilen şartlarda) izin verilebileceği hükme bağlanmıştır.

T.C.
ERZURUM
3. İDARE MAHKEMESİ
(TÜRK MİLLETİ ADINA)

ESAS NO : 2020/594

KARAR NO : 2021/500

8. Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına Dair Yönetmeliğin "Aile Birliği Mazeretine Bağlı Yer Değişikliği" başlıklı 14. maddesinde " *Aile birliği mazeretine dayanarak yer değişikliği memurun;..... d) Kamu personeli olmayan eşinin, talep edilen yerde başvuru tarihi itibarıyla son iki yıl içinde 360 gün sosyal güvenlik primi ödemek suretiyle kendi adına veya bir hizmet akdi ile işverene bağlı olarak çalışmış ve halen çalışıyor olması halinde bu durumda olan eşin bulunduğu yere,.....atanması suretiyle yapılabilir.*" kuralı düzenlenmiştir.
9. Aynı Yönetmeliğin "Hizmet Bölgeleri ve Bölgelerdeki Zorunlu Çalışma Süreleri" başlıklı 5.maddesinde " *Türkiye'nin ekonomik, sosyal, kültürel ve ulaşım şartları yönünden benzerlik ve yakınlık gösteren illeri gruplandırılarak, gelişmişlik sırasına göre (6) hizmet bölgesine ayrılmıştır. Bu hizmet bölgelerine giren il merkezleri ekli (1) sayılı cetvelde gösterilmiştir...Zorunlu yer değiştirmeye tabi personel ve en az iki yıl olmak üzere hizmet bölgelerindeki zorunlu çalışma süreleri, bölgelerin özellikleri, teşkilat yapısı, hizmetin ülkenin her yerine etkin olarak götürülebilmesi ve diğer hizmet gerekleri göz önünde bulundurulmak suretiyle kamu kurum ve kuruluşlarınca tespit edilir.*" hükmüne yer verilmiştir.

V) İNCELEME VE GEREKÇE:

10. Erzurum 3. İdare Mahkemesi'nce işin gereği görüldü:
11. Anayasanın 125. maddesine göre; "Yargı yetkisi, idarî eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlı olup, hiçbir surette yerindelik denetimi şeklinde kullanılamaz. Yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı verilemez. 2577 sayılı İYUK'nun 2. maddesinde de "İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler." hükmü yer almaktadır. Bu düzenlemeler idari yargı yetkisinin çerçevesini belirlemektedir.
12. Bu düzenlemelere göre idari işlemin hukuka uygunluk denetiminde, "idari eylem ve işlem niteliğinde" veya "takdir yetkisini kaldıracak biçimde" yargı kararı verilememesi ve "yerindelik denetimi yasağı" önem taşımaktadır. Ayrıca yargı içtihatlarında takdir yetkisinin **kamu hizmeti gerekleri** ve **kamu yararına**, sosyal devlet ilkesi, eşitlik ilkesi, idarenin bütünlüğü ilkesi, savunma hakkı, düşünce ve kanaat hürriyeti, çalışma ve sözleşme hürriyeti, ölçülülük ilkesi, vb. ilkelere uygun olarak kullanılması gerektiği de öngörülmektedir.
13. **Kamu hizmeti**, kamu tüzel kişileri veya kamu tüzel kişilerinin denetim ve gözetimi altında özel hukuk kişileri tarafından yerine getirilen ve giderilmesinde kamu yararı bulunduğu siyasi organlar tarafından kabul edilen, genel ve ortak ihtiyaçların karşılanmasına yönelik faaliyetlerdir.
14. **Kamu yararı** ise idari işlemle ulaşılmak istenen, o işlemten beklenen nihai sonuçtur. Kamu yararı esas olarak tüm idari işlemler için genel ve değişmez amaçtır. Kamu yararı kavramı, kapsam bakımından hizmet gereği kavramından daha geniştir. Hizmet gereği, belirli bir teşkilat içinde söz konusu olmakla birlikte, kamu yararı, bütün devlet ve ülke yararı için geçerlidir.

T.C.
ERZURUM
3. İDARE MAHKEMESİ
(TÜRK MİLLETİ ADINA)

ESAS NO : 2020/594

KARAR NO : 2021/500

15. İdare, takdir yetkisini kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun kullanmalıdır. Bir kamu görevine açıktan veya yeniden atama yapmak konusunda idarelere takdir yetkisinin bulunduğu, idarenin bu konuda yargı kararı ile zorlanamayacağı, diğer bir ifadeyle idari işlem niteliğinde yargı kararı verilemeyeceği açıktır, ancak bu takdir yetkisinin de sınırsız ve mutlak olmadığı, kamu yararı ve hizmet gerekleriyle sınırlı bulunduğu, takdire dayanan işlemlerin **sebep ve maksat** bakımından yargı denetimine tabi olduğu hususu idare hukukunun bilinen ilkelerindendir.
16. Bu takdir yetkisi, başka bir göreve atamaya ilişkin bir işlemde kullanılmış ise; bunun kadro, ihtiyaç, hizmet gerekleri, kamu yararı ve atanmış kişinin kişisel konumu gibi durumlar da dikkate alınarak, kullanılıp kullanılmadığının yargı merciince incelenmesi **idari eylem ve işlem niteliğinde** karar vermeyi **değil**, idari işlemin **sebep ve maksat** yönlerinden **yargı denetiminin işlevini sağlamak olarak kabulü** gerekmektedir.
17. Anayasası'nın 41. maddesinde, "Aile Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar." hükmü yer almıştır.
18. Anayasanın yukarıda değinilen düzenlemesi ile, Anayasa koyucunun aileyi parçalanmaktan kurtarmak, aile bireylerini bir arada tutmak suretiyle ailenin huzur ve mutluluğunu devam ettirmek ve bu yolla kamu görevlilerinin ailevi kaygılardan uzak bir biçimde kamu hizmetlerini verimli, etkin ve sağlıklı bir biçimde yürütmeleri için gerekli ortamı sağlamak amaçlarını taşıdığı kuşkusuzdur.
19. Ayrıca, Anayasanın 90. maddesinde; usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmaların kanun hükmünde olduğu, usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümlerinin esas alınacağı, hüküm altına alınmıştır.
20. Ülkemizin, 20/03/1952 tarihinde imza altına alarak kabul ettiği ve 19/03/1954 tarihli 8662 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6366 sayılı İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesi ve Buna Ek Protokolün Tasdiki Hakkında Kanun'un "Özel hayatın ve aile hayatının korunması" başlıklı 8. maddesinin ihlaline yönelik olarak açılmış olan davalarla ilgili olmak üzere, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin yerleşik içtihatlarında; "8. maddenin aile hayatına saygı duyulması hakkını teminat altına aldığı, evli bir çift söz konusu olduğunda 'aile hayatı' ifadesinin normalde bir arada oturmaya içerdiği, aile kurma hakkının bir arada yaşam hakkını içermediği düşüncesinin ise neredeyse imkansız olduğu" kabul edilmiştir.
21. Olayda, davacının eşinin 01.02.2018 tarihinden bu yana Ankara ilinde özel sektörde çalıştığı, halen Sanayi Mal.İmalat Tic.A.Ş. de çalışmakta olduğu, dosyada bulunan sigorta dökümanının son iki yıl içerisinde 360 günü aşkın sosyal güvenlik primi ödemek suretiyle sigortalı çalışmasının bulunduğu, davacının ilinde 07.01.2013 tarihinden itibaren görev yaptığı, davalı idarenin 11.12.2020 tarih ve E-52557560-622.03-170037 sayılı yazısında davacının atanmak istediği Ankara ilinde **1 adet Harita Mühendisi kadrosunun boş** olduğunun belirtildiği, dolayısıyla davalı idarenin Ankara teşkilatında tüm kadroların dolu olmadığı, görülmektedir.
22. Bu durumda, . ilinde yaklaşık 8 yıldır görev yapan davacının kadro durumu müsait olan eşinin görev yaptığı Ankara iline eş durumu mazereti dolayısıyla atanma talebinin reddine ilişkin uyuşmazlık konusu işlemde hukuka ve hakkaniyete uygunluk bulunmamaktadır.

T.C.
ERZURUM
3. İDARE MAHKEMESİ
(TÜRK MİLLETİ ADINA)

ESAS NO : 2020/594
KARAR NO : 2021/500

23. Öte yandan, iş bu kararın uygulanması kapsamında ilinde bulunan Harita Mühendisi eksikliğinin davalı idarece karşılanabileceği de açıktır.

VI) HÜKÜM :Yukarıda açıklanan gerekçelerle;

24. Dava konusu işlemin **İPTALİNE**,
25. Aşağıda dökümü yapılan **274,20 TL** yargılama giderleri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen **2.040,00 TL** avukatlık ücretinin davalı idare tarafından davacıya verilmesine,
26. Artan posta ücretinin talep edilmemesi halinde hükmün kesinleşmesinden sonra ilgisine re'sen iadesine, *(ilgilisi tarafından talep edilirken Banka IBAN numarasının da bildirilmesi gerekmektedir.)*
27. Kararın tebliğinden itibaren **30 gün içerisinde Erzurum Bölge İdare Mahkemesine istinaf yolu açık olmak üzere**, 31/03/2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı	: 54,40
Karar Harcı	: 54,40
Y.D. Harcı	: 89,60
Vekalet Harcı	: 7,80
Posta Gideri	: 68,00
TOPLAM	: 274,20 TL